

Anotācija

Likumprojektam „Par lauksaimniecības uzņēmumu privatizāciju”

Šī Likuma mērķis ir:

- novērst nelikumīgo kolektīvizācijas metožu radītās sekas, mainot īpašuma formas lauksaimniecības uzņēmumos,
- veicināt privatizācijas procesu lauksaimniecībā un
- radīt priekšnoteikumus uz privāto iniciatīvu balstītas uzņēmējdarbības attīstībai.

Likumā ietvertas sekojošas nodaļas:

- 1) Pārveidojamā lauksaimniecības uzņēmumu loks un to tiesiskā statusa noteikšana.
- 2) Uzņēmuma īpašuma personificēšanas pamatprincipi,
- 3) Īpatnības statūtsabiedrības dibināšanā, darbības pamatos, ja tās veidojas lauksaimniecības uzņēmumu pārveidošanas kārtībā.
- 4) Lauksaimniecības uzņēmumu likvidācijas un reorganizācijas īpatnības.

Likuma saturā ietverti šādi **pamatprincipi**.

1. Pārveidojamo lauksaimniecības uzņēmumu kapitāla personificēšana notiek uz bezatlīdzības pamata, aprēķinot kapitāla daļas atsevišķām personām.

2.1. Kolhozu manta ir kolhoza biedru kolektīvs īpašums. Tāpēc par šī kapitāla sadales kārtību un par uzņēmuma tālākās attīstības ceļu jālemj pašu uzņēmumu kopsapulcēm.

2.2. Vairums padomju saimniecību ir kolhozu "atvasinājums", tāpēc tie šī Likuma darbības ietvaros pielīdzināmi kolhoziem un tālākais pārveidošanas process jāveic pēc vienas shēmas.

3. Lauksaimniecības uzņēmumu **privatizācija notiek sekojošos etapos**:

- tiek personificēts uzņēmumu kapitāls vērtības izteiksmē.
- uz tā pamata tiek pieņemts lēmums par lauksaimniecības uzņēmumu likvidāciju vai pārveidošanu kādā no statūtsabiedrības veidiem.
- tālākā izveidotās statūtsabiedrības kapitāla (mantas) privatizācija var notikt, pamatojoties uz tās statūtos noteiktajām normām.

4. Lauksaimniecības uzņēmumi statūtsabiedrībās pārveidojami tādējādi, lai, izņemot šajā Likumā noteiktās īpatnības, tie varētu darboties atbilstoši esošajiem statūtsabiedrību darbību reglamentējošajiem likumdošanas aktiem ("Likums par akciju sabiedrībām", "Likums par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību" un citiem).

5. Iespējami plašāka jautājumu loka risināšanai jānotiek katrā konkrētā pārveidojamā lauksaimniecības uzņēmumā.

6. Reālas esošo lauksaimniecības uzņēmumu mantas atsavināšana fizisku personu īpašumā notiek:

- Pārdodot to par faktiskajām tirgus cenām (tās var tikt noteiktas izsoles kārtībā). Norēķināties par pirkumu var ar pieņemtajiem maksāšanas līdzekļiem (naudu u.c.), ar uzņēmumā ieguldītajām (aprēķinātajām) kapitāla daļām.

- Pārdodot (atsavinot) tehnoloģiski un organizatoriski nedalāmus objektus, lai varētu nodrošināt šo objektu racionālu apsaimniekošanu.

- Objektu nododot tikai reālam uzņēmējam (atsevišķai fiziskai personai, uzņēmējsabiedrībai u.c.)

7. Lauksaimniecības uzņēmumu (gan šobrīd esošo, gan jaunizveidājamo) likvidācija un reorganizācija notiek saskaņā ar Latvijas Republikas "Likuma par uzņēmējdarbību" normām, ievērojot dažas īpatnības, ka, piemēram, mantas inventarizācijas saraksta izveidošana.

Likumprojekta vairākos punktos paredzēti divi vai pat trīs risinājuma varianti. Būtiskākie no šiem problēmjautājumiem ir:

-personu loks, kuriem aprēķina kapitāla daļas, personificējot pārveidojamā uzņēmuma kapitālu.

- valsts pretenzijas pret pārveidojamo uzņēmumu kapitālu, tajā skaitā par nenokārtotajām kredīta saistībām.

A.Migļavs & R.Zīle

1991. gada 20. februārī